

Bilans płatniczy Polski w okresie pandemii ¹ (komentarz do danych NBP)

- W bilansie płatniczym Polski już można zaobserwować wpływ utrzymującej się od marca 2020 roku epidemii koronawirusa i wprowadzanych w wielu krajach ograniczeń.
- W I kwartale 2020 roku nadwyżka w obrotach bieżących była trzykrotnie większa niż w porównywalnym okresie poprzedniego roku. Poprawę spowodowała nadwyżka obrotów towarowych i usług oraz obniżenie deficytu w dochodach pierwotnych.
- Transfery wynagrodzeń obcokrajowców wysyłane z Polski w I kwartale 2020 roku utrzymały się na poziomie tylko nieco niższym w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku.
- Napływ środków unijnych o charakterze inwestycyjnym wyniósł 11,3 mld PLN, czyli więcej niż w I kwartale 2019 roku.
- W kwietniu i maju 2020 roku gwałtownie spadły wartości eksportu i importu towarów i usług oraz nadal obniżały się wyniki finansowe przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym.

W I kwartale 2020 roku saldo obrotów bieżących, będące jednym ze wskaźników służących do wczesnej identyfikacji zagrożeń dla równowagi makroekonomicznej stosowanych przez Komisję Europejską, wyniosło +3,5% tzn. znajduje się nadal w przedziale -4 proc./+6 proc. a więc na bezpiecznym poziomie.

Saldo obrotów bieżących było dodatnie w I kwartale 2020 roku (19,4 mld PLN czyli 3,5 proc. PKB). W tym samym kwartale 2019 roku nadwyżka stanowiła 1,2 proc. PKB. Poprawa **salda obrotów bieżących** w I kwartale 2020 roku była spowodowana wzrostem nadwyżki w obrotach towarowych i usługowych oraz zmniejszeniem deficytu w dochodach pierwotnych.

Zwiększenie **dodatniego salda w handlu towarami** było wynikiem wyższego tempa wzrostu eksportu niż importu (2,9% wobec 0,9%). Dynamika polskiego eksportu zmniejszyła się w porównaniu do poprzednich kwartałów, do czego przyczyniło się obniżenie aktywności gospodarczej na świecie spowodowane przez pierwsze skutki pandemii COVID-19.

Nadwyżka w handlu usługami, podobnie jak w poprzednich kwartałach, zwiększyła się, ale wzrost był znacznie mniejszy niż w poprzednich latach (zaledwie o 1 mld PLN). Pierwsze skutki pandemii można zaobserwować w spadku obrotów i salda z tytułu podróży zagranicznych i w usługach budowlanych.

Deficyt dochodów pierwotnych zmniejszył się w I kwartale oraz w kwietniu i maju w porównaniu do tych samych okresów poprzedniego roku. Przyczyniło się do tego obniżenie wyniku finansowego

---

¹ Na podstawie informacji o I kwartale oraz wstępnych danych za kwiecień i maj 2020 roku.

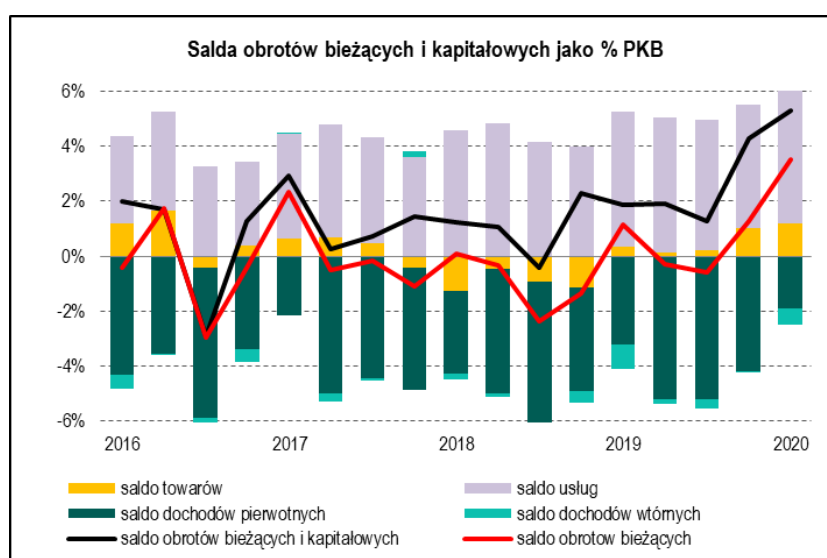
przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym i jednocześnie wypłaty dywidend z zysku za 2019 rok. Środki przekazywane za granicę przez imigrantów pracujących w Polsce obniżyły się w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku. Deficyt nieco zmniejszył się, ponieważ jednocześnie środki przekazywane przez emigrantów do Polski pozostały na tym samym poziomie co w I kwartale 2019 roku.

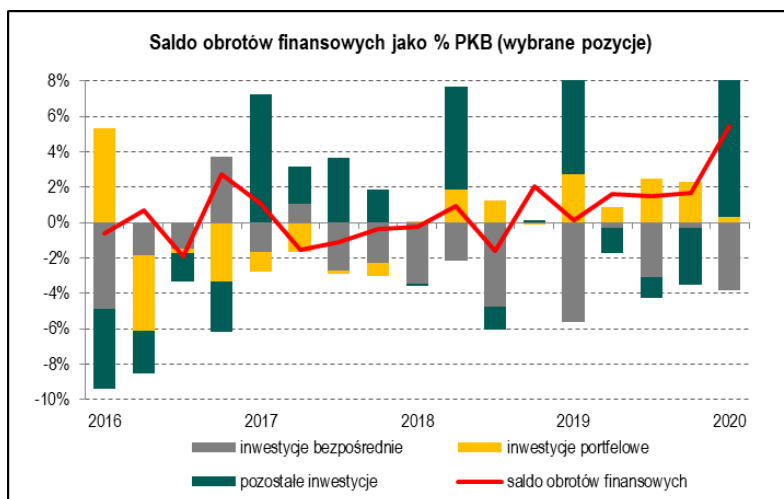
Pandemia i ograniczenia wprowadzone przez władze spowodowały, że w 2020 roku liczba pracujących w Polsce obywateli krajów spoza UE obniżyła się według GUS o około 150 tys. osób. Większość pracowników z zagranicy pozostała więc w Polsce. Niepewność związana z rozwojem pandemii w przyszłości utrudnia ocenę napływu nowych pracowników z zagranicy na polski rynek pracy.

Napływ środków unijnych ogółem wyniósł w I kwartale 2020 roku 24,7 mld PLN. Fundusze o charakterze inwestycyjnym otrzymane z tytułu zakończonych i rozliczonych przedsięwzięć, które zostały zarejestrowane na rachunku kapitałowym bilansu płatniczego, wyniosły 11,3 mld PLN tzn. około dwa razy więcej niż w I kwartale 2019 roku.

W I kwartale 2020 roku **wzrosły aktywa zagraniczne netto Polski**. Zdecydował o tym z jednej strony wzrost polskich inwestycji za granicą (odpływ kapitału) związany z transakcjami sektora bankowego i z drugiej strony spadek zobowiązań Polski wobec zagranicy (odpływ kapitału). Co prawda, napłynął kapitał zagraniczny (co oznacza wzrost zaangażowania inwestorów zagranicznych tzn. wzrost pasywów) w postaci inwestycji bezpośrednich, ale jednocześnie obniżyły się zobowiązania NBP.

Zadłużenie zagranicznego brutto Polski wzrosło i mimo wzrostu PKB relacja zadłużenia zagranicznego brutto do PKB pogorszyła się do 59,1 proc. PKB na koniec I kwartału 2020 roku. Relacja **międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto** do PKB poprawiła się do -46,4 proc. PKB dzięki zwiększeniu aktywów i wzrostowi PKB. Nadal jednak Polska nie spełnia kryterium równowagi makroekonomicznej (-35 proc. PKB) w stosowanej przez Komisję Europejską Procedurze Nierównowagi Makroekonomicznej (*Macroeconomic Imbalance Procedure – MIP*), chociaż różnica stopniowo maleje.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP